

THEMA 3 – WERKWOORDSTIJDEN

LEREN SCHRIJVEN EN VERTELLEN IN HET HEDEN EN HET
VERLEDEN

MENEER TENIERS

DOELEN VAN DIT THEMA

- Je herkent de belangrijkste werkwoordtijden.
- Je gebruikt ze juist in het dagelijks leven en op het werk.
- Je maakt korte zinnen en teksten.

I. WAT ZIJN WERKWOORDSTIJDEN

Werkwoorden komen in verschillende tijden voor. We maken een onderscheid tussen tegenwoordige, verleden en toekomende tijden. We maken ook een onderscheid tussen onvoltooide en voltooide tijden: tijden zonder voltooid deelwoord tegenover tijden met een voltooid deelwoord (zoals gesnurkt, gebleven). In het totaal onderscheiden we acht werkwoordstijden.

Werkwoordtijd	Afkorting	Actief	Passief
Onvoltooid tegenwoordige tijd	OTT	Ik negeer	Ik word genegeerd
Onvoltooid verleden tijd	OVT	Ik negeerde	Ik werd genegeerd
Onvoltooid tegenwoordige toekomende tijd	OTToekT	Ik zal negeren	Ik zal genegeerd worden
Onvoltooide verleden toekomende tijd	OVToekT	Ik zou negeren	Ik zou genegeerd worden
Voltooid tegenwoordige tijd	VTT	Ik heb genegeerd	Ik ben genegeerd
Voltooid verleden tijd	VVT	Ik had genegeerd	Ik was genegeerd
Voltooid tegenwoordige toekomende tijd	VTToekT	Ik zal genegeerd hebben	Ik zou genegeerd zijn
Voltooid verleden toekomende tijd	VVToekT	Ik zou genegeerd hebben	Ik zou genegeerd zijn

OPDRACHT 1:

Lees de zin goed.

Zet het werkwoord tussen haakjes in de juiste tijd.

1. Vandaag _____ ik op tijd.
(werken)
2. Gisteren _____ ik ziek.
(zijn)
3. Ik _____ mijn huiswerk al _____.
(maken)
4. Morgen _____ wij naar school _____.
(gaan)
5. Vorige week _____ hij te laat.
(komen)
6. Ik _____ geholpen _____ door de leerkracht.
(worden)
7. Volgende week _____ ik op stage _____.
(beginnen)
8. Ik _____ mijn gsm niet in de les.
(gebruiken)

2. HET VERSCHIL TUSSEN ACTIEF EN PASSIEF

Actieve zin (doe-zin)

Iemand DOET iets.

- › Een van onze medewerkers zal u het antwoord geven.
- › Wie doet iets? → een van onze medewerkers
- › Wat doet die persoon? → het antwoord geven

→ Dit is een actieve zin

Passieve zin (gebeurt-zin)

Iets GEBEURT met iemand.

- › Het antwoord zal u worden gegeven door een van onze medewerkers.
- › Wat gebeurt er? → het antwoord wordt gegeven
- › Door wie? → door een van onze medewerkers

→ Dit is een passieve zin

OPDRACHT 2:

Duid aan of de zin actief of passief is.

1. Ik word genegeerd. → Actief Passief
2. Ik negeerde mijn werk. → Actief Passief
3. Ik ben geholpen door de leerkracht. → Actief Passief
4. Ik heb geen idee wat ik moet doen. → Actief Passief
5. Waarom is een nieuwe gsm zo duur? → Actief Passief

OPDRACHT 3: KIES DE JUISTE VORM

Omcirkel het juiste antwoord.

1. Gisteren (negeer / negeerde / heb genegeerd) ik mijn wekker.
2. Morgen (zal negeren / negeerde / negeer) ik mijn gsm op het werk.
3. Ik (word / werd / ben) geholpen door mijn collega.
4. Vandaag (negeer / negeerde / zal negeren) ik mijn gsm in de les.
5. Vorige week (werk / werkte / heb gewerkt) ik op stage.
6. Morgen (zal beginnen / begon / begin) ik vroeger te werken.
7. Ik (word / werd / ben) gevraagd om te helpen.
8. Gisteren (kom / kwam / zal komen) hij te laat op school.
9. Volgende maand (ga / ging / zal gaan) wij op stage.
10. Ik (heb gemaakt / maakte / maak) mijn taak al af.
11. Vorig jaar (leer / leerde / zal leren) ik veel nieuwe dingen.
12. Ik (word / werd / zal worden) gecontroleerd door de baas.
13. Vandaag (heb / had / zal hebben) ik PAV-les.
14. Morgen (doe / deed / zal doen) wij een toets.

ONDERWERP EN PERSOONVORM

De persoonsvorm (PV) van een zin

Wat is het?

De **persoonsvorm** ...

is een vorm van het werkwoord.

hoort bij het onderwerp.

Hoe vind je de persoonsvorm?

- 1 Stel de ja-neevraag.
- 2 De persoonsvorm staat vooraan!

De kinderen zingen een lied. → **Zingen** de kinderen een lied?
PV O

OPDRACHT 4:

Bepaal het onderwerp van de zinnen.

Over wie of wat wordt in de zinnen iets gezegd? Markeer het onderwerp in het groen.

1. De stalen achtbaan Kingda Ka bevindt zich in het attractiepark Six Flags Great Adventure.
2. Avonturiers die graag een ritje in de achtbaan willen maken, moeten afzakken naar New Jersey in de Verenigde Staten.
3. Vanaf de opening op 21 mei 2005 was het de hoogste achtbaan ter wereld.
4. Wie van hoogtes houdt, vindt de achtbaan ongetwijfeld geweldig.
5. Wil jij ook graag een ritje in de achtbaan maken?

OPDRACHT 5:

- a Bekijk de video. Welke wereldrecords werden hier verbroken?
- b Luister naar het interview met Luciana en Robert.
- c Maak van de zinnen een ja-neevraag.
- d Kruis het antwoord op de vraag aan.

		JA	NEE
1	Zijn training begon met het leren van trucjes.		
2	Otto is kalm tijdens de recordpoging.		
3	De baasjes vinden de reacties vervelend.		

- e Wat zou jij graag nog vragen aan Robert en Luciana? Schrijf twee ja-neevragen.

1 _____

2 _____

- f Markeer het eerste woord van elke vraag in oefening d.

Welk soort woord herken je? _____